

Nieuwe regels inzake tuchtrechtspraak ten aanzien van accountants (Wet tuchtrechtspraak accountants)

VOORSTEL VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz. Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het in verband met de verbreding van de toepassing van het tuchtrecht ten aanzien van accountants wenselijk is het tuchtprocesrecht ten aanzien van accountants op een uniforme wijze te regelen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK I ALGEMEEN

Artikel 1.1

In deze wet wordt verstaan onder:

- a. Autoriteit Financiële Markten: de Stichting Autoriteit Financiële Markten;
- b. betrokkene: degene jegens wie een klacht is ingediend op grond van artikel 4.1 van deze wet;
- c. klager: degene die jegens betrokkene een klacht heeft ingediend op grond van artikel 4.1 van deze wet;
- d. NOvAA: de Nederlandse Orde van Accountants-Administratieconsulenten, bedoeld in artikel 2 van de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten;
- e. Onze Minister: Onze Minister van Financiën;
- f. Onze Ministers: Onze Minister van Financiën en Onze Minister van Justitie;
- g. Orde: het Nederlands Instituut van Registeraccountants, bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet op de Registeraccountants;
- h. register: register als bedoeld in de artikelen 10, eerste lid, van de Wet toezicht accountantsorganisaties, 55, eerste lid, van de Wet op de Registeraccountants onderscheidenlijk 36, eerste lid, van de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten .

HOOFDSTUK II TUCHTRECHTELIJKE MAATREGELEN

Artikel 2.1

1. De tuchtrechtelijke maatregelen die de accountantskamer kan opleggen bij overtredingen als bedoeld in artikel 51, eerste lid, van de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten, artikel 33, eerste lid, van de Wet op de Registeraccountants of artikel 28, eerste lid, van de Wet toezicht accountantsorganisaties, zijn:
 - a. waarschuwing;
 - b. berisping;
 - c. geldboete;
 - d. tijdelijke doorhaling van de inschrijving van de accountant in het register voor ten hoogste één jaar;
 - e. doorhaling van de inschrijving van de accountant in het register.
2. Bij de beslissing tot oplegging van een maatregel als bedoeld in het eerste lid kan worden bepaald dat deze wordt openbaar gemaakt op een daarbij voorgeschreven wijze, indien enig door artikel 51, eerste lid, van de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten, artikel 33, eerste lid, van de Wet op de Registeraccountants of artikel 28, eerste lid, van de Wet toezicht accountantsorganisaties beschermd belang dat vordert.

Artikel 2.2

De tuchtrechtelijke maatregel van waarschuwing bestaat uit een schriftelijke waarschuwing van de betrokkene in verband met het begane feit.

Artikel 2.3

De tuchtrechtelijke maatregel van berisping bestaat uit een schriftelijke vermaning tot de betrokkene in verband met het begane feit.

Artikel 2.4

1. Het bedrag van de geldboete is tenminste € 2,- en ten hoogste € 4 500,-.
2. De geldboete kan geheel of gedeeltelijk voorwaardelijk worden opgelegd.
3. Een beslissing tot oplegging van een geldboete bevat de termijn waarbinnen deze moet zijn voldaan. Op verzoek van de betrokkene kan de voorzitter de termijn verlengen. De opgelegde boete komt ten bate van de Staat.
4. Wordt de boete niet binnen de gestelde termijn voldaan, dan kan de accountantskamer na het horen van betrokkene, ambtshalve beslissen een tuchtrechtelijke maatregel als bedoeld in artikel 2.1, onderdelen d en e, op te leggen.

Artikel 2.5

1. In het geval waarin de accountantskamer de openbaarmaking van haar uitspraak gelast, bepaalt zij tevens de wijze waarop aan die last uitvoering wordt gegeven.
2. De kosten van de openbaarmaking worden in de uitspraak op een bepaald bedrag geschat.

Artikel 2.6

1. In het geval waarin de accountantskamer tijdelijke doorhaling van de inschrijving van betrokkene in het register gelast, vermeldt zij in haar uitspraak wanneer de tijdelijke doorhaling ingaat en wanneer deze eindigt.
2. Terstond na het doen van de uitspraak informeert de accountantskamer de Autoriteit Financiële Markten en de voorzitter van de NOvAA onderscheidenlijk de voorzitter van de Orde over de naam van de betrokkene, het tijdstip waarop de tijdelijke doorhaling ingaat en het tijdstip waarop deze eindigt.

Artikel 2.7

1. In het geval waarin de accountantskamer doorhaling van de inschrijving van betrokkene in het register gelast, bepaalt zij tevens de termijn waarbinnen betrokkene niet opnieuw in het register kan worden ingeschreven. Deze termijn bedraagt maximaal 10 jaren.
2. Terstond na het doen van de uitspraak informeert de accountantskamer de Autoriteit Financiële Markten en de voorzitter van de NOvAA onderscheidenlijk de voorzitter van de Orde over de naam van de betrokkene, het tijdstip waarop de doorhaling ingaat en de termijn waarbinnen betrokkene niet opnieuw in het register kan worden ingeschreven.

HOOFDSTUK III DE ACCOUNTANTSKAMER

Artikel 3.1

1. Er is een accountantskamer gevestigd te Zwolle.
2. De accountantskamer vormt uit haar midden kamers voor het vervullen van haar taak. Kamers kunnen ook buiten de vestigingsplaats zitting houden.

Artikel 3.2

1. De accountantskamer heeft een voorzitter, acht leden en een secretaris.

2. De accountantskamer heeft tien plaatsvervangende leden.
3. De accountantskamer kan één of meer plaatsvervangend-secretarissen hebben.

Artikel 3.3

1. De voorzitter, twee leden, zes plaatsvervangende leden, waaronder de plaatsvervangend- voorzitters zijn rechterlijk ambtenaar met rechtspraak belast.
2. Twee van de leden, bedoeld in het eerste lid, fungeren als plaatsvervangend-voorzitter.
3. De secretaris en de plaatsvervangend-secretarissen voldoen aan de vereisten voor benoeming tot gerechtssecretaris in een rechtbank.
4. De voorzitter, de twee leden, de zes plaatsvervangende leden en de secretaris worden op voordracht van Onze Ministers bij koninklijk besluit benoemd voor een periode van zes jaren.

Artikel 3.4

1. Twee van de leden, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, en vier van de plaatsvervangende leden zijn accountant of deskundig ter zake van werkzaamheden op het gebied van die van accountants.
2. De leden en plaatsvervangende leden, bedoeld in het eerste en tweede lid, worden op voordracht van Onze Minister van Financiën bij koninklijk besluit benoemd voor een periode van zes jaren.

Artikel 3.5

De secretaris en de leden zijn voor hun werkzaamheden voor de accountantskamer uitsluitend verantwoording verschuldigd aan de accountantskamer.

Artikel 3.6

1. De voorzitter, de leden en de secretaris leggen voorafgaand aan de aanvang van hun werkzaamheden voor de accountantskamer de eed of belofte af. Het formulier voor de eed of belofte wordt als bijlage bij deze wet gevoegd.
2. De voorzitter legt de eed of belofte af ten overstaan van een plaatsvervangend-voorzitter.
3. De leden en de secretaris leggen de eed of belofte af ten overstaan van de voorzitter.
4. Bij een opvolgende benoeming binnen de accountantskamer van de voorzitter, een lid of de secretaris blijft de beëdiging achterwege.
5. De secretaris houdt een register waarin de koninklijke besluiten van de bij de accountantskamer benoemde personen en de formulieren van de eed/belofte worden bewaard.

Artikel 3.7

1. De voorzitter, de leden en de secretaris zijn geen lid van het bestuur van of werknemer bij de NOvAA of de Orde. Onze Minister van Financiën kan regels stellen ten aanzien van functies of betrekkingen die zich niet verhouden tot het lidmaatschap van de accountantskamer.
2. Tussen de voorzitter, de leden en de secretaris mag niet bestaan een verhouding van werkgever tot werknemer. Zij mogen niet met elkaar in de uitoefening van een beroep voor gemene rekening of onder gemeenschappelijke naam optreden.
3. Tussen de voorzitter, de leden en de secretaris mag niet bestaan de verhouding van echtgenoten of geregistreerde partners, bloed- of aanverwantschap tot de derde graad ingesloten.

Artikel 3.8

De voorzitter, de leden en de secretaris zijn verplicht tot geheimhouding van de gegevens waarover zij bij de uitoefening van hun taak de beschikking krijgen en waarvan zij het vertrouwelijke karakter kennen of redelijkerwijs moeten vermoeden, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hen tot mededeling verplicht of uit hun taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit.

Artikel 3.9

1. Het lidmaatschap van de accountantskamer van de voorzitter, de leden en de secretaris vervalt van rechtswege indien zij ophouden te voldoen aan de vereisten voor benoeming.
2. De voorzitter, de leden en de secretaris kunnen op eigen verzoek bij koninklijk besluit worden ontslagen.
3. De voorzitter, de leden en de secretaris worden in ieder geval bij koninklijk besluit ontslagen met ingang van de eerste dag van de maand volgend op die waarin zij de leeftijd van zeventig jaren hebben bereikt.
4. De voorzitter, de leden en de secretaris kunnen bij koninklijk besluit worden ontslagen op de gronden aangegeven in de artikelen 46c, tweede lid, 46d, tweede lid, 46l, eerste en derde lid, en 46m van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren en indien zij wegens ziekte ongeschikt zijn voor hun taak, mits de ongeschiktheid twee jaar onafgebroken heeft geduurd en herstel binnen zes maanden na de termijn van twee jaar redelijkerwijs niet is te verwachten.

Artikel 3.10

1. De leden en plaatsvervangende leden, bedoeld in artikel 3.4, ontvangen voor hun werkzaamheden ten behoeve van de accountantskamer ten laste van Onze Minister van Financiën vacatiegeld op grond van het Vacatiegeldenbesluit 1988.

2. De opgeroepen getuigen en deskundigen ontvangen ten laste van Onze Minister van Financiën een vergoeding overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens de Wet tarieven in strafzaken.

Artikel 3.11

1. De artikelen 3.5 tot en met 3.9 zijn van overeenkomstige toepassing op de plaatsvervangers van de voorzitter, de leden en de secretaris.
2. De artikelen 4.11 en 4.12 zijn van overeenkomstige toepassing op de plaatsvervangers van de voorzitter en de leden.

Artikel 3.10

1. Onze Minister van Financiën draagt de kosten van de accountantskamer.
2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld ten aanzien van de financiering van de accountantskamer.
3. De accountantskamer stelt jaarlijks een jaarverslag op en zendt dit voor 1 april aan Onze Minister van Financiën en Onze Minister van Justitie.
4. Onze Minister van Financiën kan regels stellen ten aanzien van de inhoud van het jaarverslag.

HOOFDSTUK IV HET TUCHTGEDING IN EERSTE AANLEG

Artikel 4.1

1. Een ieder kan bij een vermoeden van overtreding van het bepaalde in artikel 51, eerste lid, van de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten, artikel 33, eerste lid, van de Wet op de Registeraccountants of artikel 28, eerste lid, van de Wet toezicht accountantsorganisaties binnen een redelijke termijn na constatering van de overtreding de zaak bij de accountantskamer aanhangig maken door middel van een schriftelijke verklaring.
2. De verklaring vermeldt de naam van de klager en de feiten waarvoor een tuchtrechtelijke maatregel wordt gevraagd. Bij de verklaring worden alle op de zaak betrekking hebbende stukken aan het tuchtgerecht overgelegd.
3. Indien twee of meer ingediende klachten betrekking hebben op hetzelfde feit of op feiten die nauw met elkaar samenhangen, worden deze klachten gezamenlijk behandeld.
4. Indien een klacht is gebaseerd op artikel 33, eerste lid, van de Wet op de Registeraccountants of op artikel 51, eerste lid, van de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten, maar tevens betrekking heeft op artikel 28, eerste lid, van de Wet toezicht accountantsorganisaties, is de accountantskamer gehouden deze klacht ambtshalve aan te vullen.

Artikel 4.1a

1. De secretaris van de accountantskamer heft van de indiener van het klaagschrift een griffierecht van € 70,-.
2. De secretaris wijst de indiener van het klaagschrift op de verschuldigdheid van het griffierecht en deelt hem mee dat het verschuldigde bedrag binnen vier weken na de dag van verzending van zijn mededeling dient te zijn bijgeschreven op de rekening van de accountantskamer. Indien het bedrag niet binnen deze termijn is bijgeschreven, wordt de klacht niet-ontvankelijk verklaard, tenzij redelijkerwijs niet kan worden geoordeeld dat de klager in verzuim is geweest.
3. Indien de klacht wordt ingetrokken omdat betrokkene geheel of gedeeltelijk aan de klacht van de klager tegemoet is gekomen, wordt het door de klager betaalde griffierecht vergoed door betrokkene. Indien de klacht gegrond wordt verklaard wordt het door de klager betaalde griffierecht vergoed door betrokkene.
4. In afwijking van het eerste lid, wordt geen griffierecht geheven indien de Autoriteit Financiële Markten een klacht heeft ingediend.
5. Onze Minister kan het in het eerste lid genoemde bedrag wijzigen voor zover de consumentenprijsindex daartoe aanleiding geeft.

Artikel 4.2

Een lid dan wel plaatsvervangend lid van de accountantskamer dat externe accountant, registeraccountant of Accountant-Administratieconsulent is, wordt ingeval tegen hem een klacht is ingediend, vervangen door een door de voorzitter aan te wijzen ander lid dan wel plaatsvervangend lid.

Artikel 4.3

1. De accountantskamer kan betrokkene verzoeken binnen een termijn van twee weken schriftelijk op de ingediende klacht te reageren. De secretaris zendt een afschrift van de reactie van betrokkene aan de klager.
2. De accountantskamer kan de klager verzoeken binnen twee weken schriftelijk op de reactie van betrokkene te reageren. De secretaris zendt een afschrift van de reactie van de klager aan betrokkene.
3. De accountantskamer kan de termijn genoemd in het eerste en tweede lid op verzoek van betrokkene of de klager verlengen.

Artikel 4.4

1. De betrokkene wordt binnen een termijn van ten hoogste acht weken nadat de zaak bij de accountantskamer aanhangig is gemaakt opgeroepen om op een door de voorzitter te bepalen dag en uur ter zitting te verschijnen. Indien de accountantskamer gebruik maakt van de bevoegdheid in artikel 4.3 kan zij bepalen dat de termijn van acht weken wordt verlengd, waarbij de termijn voor verlenging niet langer kan zijn dan de tijd die is gebruikt voor de procedure in artikel 4.3.
2. De oproeping wordt ten minste twee weken voor de dag van de zitting aan de betrokkene gezonden en vermeldt de plaats van de zitting.
3. De oproeping gaat vergezeld van een afschrift van de in artikel 4.1 bedoelde verklaring en van alle op de zaak betrekking hebbende stukken.
4. De oproeping houdt in:
 - a. de namen, het beroep en de woonplaats van de ter zitting opgeroepen getuigen en deskundigen;
 - b. de mededeling dat de betrokkene bevoegd is getuigen en deskundigen ter zitting mede te brengen.
5. De secretaris van de accountantskamer stelt de klager ten minste twee weken voor de dag van de zitting op de hoogte van de dag en het tijdstip waarop de zitting plaatsvindt.

Artikel 4.5

1. De accountantskamer kan bevelen dat betrokkene in persoon verschijnt.
2. Indien de betrokkene wiens persoonlijke verschijning is bevolen, niet op de oproeping verschijnt, kan de accountantskamer de officier van justitie bij de rechtbank Zwolle-Lelystad verzoeken de betrokkene ter terechtzitting van de accountantskamer te dagvaarden en daarbij te voegen een bevel tot medebrenging.

Artikel 4.6

1. De zitting is openbaar.
2. De accountantskamer kan bepalen dat de behandeling van de zaak geheel of gedeeltelijk met gesloten deuren plaatsvindt indien een openbare behandeling een goede rechtspleging of de belangen van de betrokkene of klager ernstig zou schaden.
3. De accountantskamer houdt zitting met de voorzitter of de plaatsvervangend voorzitter en twee of vier leden.
4. Indien niet wordt voldaan aan hetgeen in het derde lid is bepaald, leidt dit tot nietigheid van de beslissing in de tuchtzaak.

Artikel 4.7

1. De voorzitter heeft de leiding van de zitting.
2. De secretaris houdt aantekening van het verhandelde ter zitting.
3. De secretaris maakt een proces-verbaal op van de zitting, indien de accountantskamer dit ambtshalve dan wel op verzoek van de betrokkene of de klager bepaalt en indien hoger beroep wordt ingesteld.
4. Het proces-verbaal bevat de namen van de voorzitter en de leden die de zaak behandelen, die van partijen en van hun vertegenwoordigers of gemachtigden die op de zitting zijn verschenen en van degenen die hen hebben bijgestaan, en die van de getuigen, deskundigen en tolken die op de zitting zijn verschenen.
5. Het proces-verbaal houdt een beschrijving in van hetgeen op de zitting met betrekking tot de zaak is voorgevallen.
6. Het proces-verbaal wordt door de voorzitter en de secretaris ondertekend.
7. Aan het proces-verbaal kunnen overgelegde pleitnotities worden gehecht.
8. De accountantskamer kan bepalen dat de verklaring van een partij, getuige of deskundige geheel in het proces-verbaal zal worden opgenomen. In dat geval wordt de verklaring onverwijld op schrift gesteld en aan de partij, getuige of deskundige voorgelezen. Deze mag daarin wijzigingen aanbrengen, die op schrift worden gesteld en aan de partij, getuige of deskundige worden voorgelezen. De verklaring wordt door de partij, getuige of deskundige ondertekend. Heeft ondertekening niet plaats, dan wordt de reden daarvan in het proces-verbaal vermeld.

Artikel 4.7a

In geval van intrekking van de klacht wordt de behandeling daarvan gestaakt, tenzij de accountantskamer beslist dat de behandeling van de klacht om redenen aan het algemeen belang ontleend, moet worden voortgezet. In dat laatste geval wordt de klacht verder behandeld als ware deze afkomstig van:

- a. de Autoriteit Financiële Markten, bij een vermoeden van overtreding van het bepaalde in artikel 28, eerste lid, van de Wet toezicht accountantsorganisaties;
- b. de voorzitter van de NOvAA, bij een vermoeden van overtreding van het bepaalde in artikel 51, eerste lid, van de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten;
- c. de voorzitter van de Orde, bij een vermoeden van overtreding van het bepaalde in artikel 33, eerste lid, van de Wet op de registeraccountants.

Artikel 4.8

1. De accountantskamer kan de behandeling ter zitting schorsen.

2. In het geval de behandeling ter zitting is geschorst, bepaalt de accountantskamer zo spoedig mogelijk het tijdstip waarop de behandeling wordt hervat en stelt de secretaris de betrokkene en de klager hiervan op de hoogte. Het tweede tot en met vijfde lid van artikel 4.4 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4.9

1. De accountantskamer sluit het onderzoek ter zitting, wanneer zij van oordeel is dat het is voltooid.
2. Voordat het onderzoek ter zitting wordt gesloten, heeft de betrokkene het recht voor het laatst het woord te voeren.
3. Zodra het onderzoek ter zitting is gesloten, deelt de voorzitter mee wanneer uitspraak zal worden gedaan.

Artikel 4.10

1. De betrokkene kan, tenzij de accountantskamer beveelt dat hij in persoon zal verschijnen, zich op een terechtzitting doen vertegenwoordigen door een advocaat, indien deze aldaar verklaart daartoe bepaaldelijk gevolmachtigd te zijn, of wel door een daartoe bij bijzondere volmacht schriftelijk gevolmachtigde.
2. De accountantskamer kan weigeren bepaalde personen, die geen advocaat zijn, als gemachtigde toe te laten. Bij zodanige weigering houdt de accountantskamer de zaak tot de volgende zitting aan.
3. De accountantskamer stelt de betrokkene van de aanhouding en de reden van de aanhouding in kennis en roept hem tevens op om op de voor de zaak bepaalde nadere zitting in persoon of bij een andere gemachtigde tegenwoordig te zijn.
4. De betrokkene kan zich te allen tijde door een raadsman doen bijstaan.
5. De accountantskamer kan weigeren bepaalde personen, die geen advocaat zijn, als raadsman toe te laten. Bij zodanige weigering houdt de accountantskamer op verzoek van de betrokkene de zaak tot een volgende zitting aan.

Artikel 4.11

Op verzoek van betrokkene kan de voorzitter of elk van de leden die een zaak behandelen, worden gewraakt op grond van feiten en omstandigheden waardoor de onpartijdigheid van de accountantskamer schade zou kunnen lijden. De artikelen 513 tot en met 515 van het Wetboek van Strafvordering zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4.12

Op grond van feiten en omstandigheden als bedoeld in artikel 4.11 kan een voorzitter of een lid die een zaak behandelt, verzoeken zich te mogen verschonen. De artikelen 517, tweede en derde lid, tot en met artikel 518 van het Wetboek van Strafvordering zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4.13

- 1 De accountantskamer kan ambtshalve of op verzoek van de betrokkene of de klager getuigen oproepen.
- 2 Ieder die als getuige is opgeroepen, is verplicht voor de accountantskamer te verschijnen. Artikel 4.5, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.
- 3 Met betrekking tot het horen van de getuigen en hun recht van verschoning zijn de artikelen 217 tot en met 220 van het Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing.
- 4 De voorzitter van de accountantskamer kan bepalen dat getuigen niet zullen worden gehoord dan na het afleggen van de eed of de belofte. Zij leggen in dat geval de eed of de belofte af dat zij zullen zeggen de gehele waarheid en niets dan de waarheid.

Artikel 4.14

1. De accountantskamer kan ambtshalve of op verzoek van de betrokkene of de klager deskundigen benoemen, teneinde de accountantskamer voor te lichten, zo nodig, met opdracht een onderzoek in te stellen en de accountantskamer een verslag uit te brengen.
2. De deskundige is verplicht zijn taak onpartijdig en naar beste weten te verrichten. Ten aanzien van deskundigen en hun verhoor zijn de artikelen 217 tot en met 220 van het Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing.
3. De accountantskamer kan de deskundige geheimhouding opleggen.

Artikel 4.15

1. De accountantskamer doet schriftelijk uitspraak.
2. De uitspraak houdt, wanneer de klacht gegrond wordt verklaard, in de beslissing omtrent het opleggen van de tuchtrechtelijke maatregel, de gronden en de voorschriften waarop zij berust.
3. De accountantskamer spreekt de beslissing, bedoeld in het tweede lid, in het openbaar uit.
4. In afwijking van het eerste lid, kan de accountantskamer na sluiting van het onderzoek ter zitting onmiddellijk mondeling uitspraak doen.

5. De secretaris maakt van de mondelinge uitspraak een proces-verbaal op.
6. De uitspraak wordt onverwijld aan de betrokkene, de klager, de Autoriteit Financiële Markten, de voorzitter van de NOvAA, onderscheidenlijk de voorzitter van het NIVRA gezonden.

Artikel 4.16

1. Indien naar het oordeel van de voorzitter van de accountantskamer een klacht ongegrond is en geen tuchtmaatregel dient te worden opgelegd of gegrond is, maar geen andere tuchtmaatregel dan een waarschuwing, berisping of een geldboete van ten hoogste € 225 dient te worden opgelegd, kan de voorzitter de zaak zonder zitting afdoen. Artikel 4.13 is van overeenkomstige toepassing.
2. Tegen de uitspraak, bedoeld in het eerste lid, kan de betrokkene of de klager binnen zes weken na verzending van de uitspraak verzet doen. In dat geval vervalt de uitspraak en wordt de zaak verder overeenkomstig de artikelen 4.4 tot en met 4.15 behandeld.

Artikel 4.17

1. Tegen de betrokkene die ter zitting niet is verschenen of, ingeval zijn persoonlijke verschijning niet is bevolen, zich niet heeft laten vertegenwoordigen, wordt verstek verleend.
2. Tegen de bij verstek gegeven uitspraak kan de betrokkene binnen zes weken na verzending van de uitspraak verzet doen. In dat geval wordt de zaak overeenkomstig de artikelen 4.4 tot en met 4.15 behandeld. Indien de betrokkene opnieuw niet ter zitting verschijnt, wordt in afwijking van het eerste lid, niet opnieuw verstek verleend.

Artikel 4.18

1. De accountantskamer is, bij wijze van voorziening, bevoegd de inschrijving in het register van de betrokkene voor een periode van ten hoogste zes maanden tijdelijk door te halen, op verzoek van:
 - a. de Autoriteit Financiële Markten, ingeval jegens de betrokkene een ernstig vermoeden is gerezen dat hij een van de in artikel 28, eerste lid, van de Wet toezicht accountantsorganisaties, bedoelde handelingen heeft gepleegd;
 - b. de voorzitter van de NOvAA; ingeval jegens de betrokkene een ernstig vermoeden is gerezen dat hij een van de in artikel 51, eerste lid, van de Wet Accountants-Administratieconsulenten bedoelde handelingen heeft gepleegd;
 - c. de voorzitter van de Orde, ingeval jegens de betrokkene een ernstig vermoeden is gerezen dat hij een van de in artikel 33, eerste lid, van de Wet op de Registeraccountants bedoelde handelingen heeft gepleegd.

2. De accountantskamer kan deze periode eenmaal verlengen voor ten hoogste zes maanden of totdat een beslissing tot voordracht tot ontslag onherroepelijk is geworden. De accountantskamer kan steeds de tijdelijke doorhaling opheffen.
3. De secretaris van de accountantskamer stelt de Autoriteit Financiële Markten, de voorzitter van de NovAA, onderscheidenlijk de voorzitter van de Orde en de betrokkene onverwijld in kennis van een tijdelijke doorhaling als bedoeld in het eerste lid en van een beslissing tot verlenging dan wel de opheffing daarvan.
4. Over het voornemen tot tijdelijke doorhaling van de inschrijving wordt de betrokkene gehoord.
5. Ingeval de accountantskamer naar aanleiding van de in artikel 51, eerste lid, van de Wet Accountants-Administratieconsulenten, artikel 33, eerste lid, van de Wet op de Registeraccountants of artikel 28, eerste lid, van de Wet toezicht accountantsorganisaties bedoelde handelingen beslist tot het opleggen van een tijdelijke doorhaling van de inschrijving gedurende een bepaalde termijn, kan zij de periode van tijdelijke doorhaling ingevolge het eerste lid in mindering brengen op die termijn.
6. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing, indien tegen betrokkene een strafrechtelijke vervolging ter zake van een misdrijf is ingesteld en het misdrijf mede het uitoefenen van het beroep van betrokkene raakt.

Artikel 4.19

- 1 De accountantskamer kan bepalen wanneer de tijdelijke doorhaling van de inschrijving, bedoeld in artikel 4.18, eerste lid, vervalt.
- 2 De tijdelijke doorhaling van de inschrijving vervalt in ieder geval zodra de accountantskamer uitspraak heeft gedaan, tenzij bij de uitspraak een later tijdstip is bepaald.

HOOFDSTUK V HET BEROEP

Artikel 5.1

De artikelen 31 tot en met 41 van de Wet tuchtrechtspraak bedrijfsorganisatie 2004 zijn van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat:

- a. in plaats van “de voorzitter van het bedrijfslichaam” wordt gelezen: de klager;
- b. in plaats van “het tuchtgerecht” wordt gelezen: de accountantskamer;
- c. in plaats van “het betrokken tuchtgerecht” wordt gelezen: de accountantskamer.

Artikel 5.2

1. Het College is, in afwachting van een uitspraak in hoger beroep, bevoegd de inschrijving in het register van de betrokkene voor een periode van ten hoogste zes maanden tijdelijk door te halen, op verzoek van:
 - a. de Autoriteit Financiële Markten, ingeval jegens de betrokkene een ernstig vermoeden is gerezen dat hij een van de in artikel 28, eerste lid, van de Wet toezicht accountantsorganisaties, bedoelde handelingen heeft gepleegd;
 - b. de voorzitter van de NovAA, ingeval jegens de betrokkene een ernstig vermoeden is gerezen dat hij een van de in artikel 51, eerste lid, van de Wet Accountants-Administratieconsulenten bedoelde handelingen heeft gepleegd;
 - c. de voorzitter van de Orde, ingeval jegens de betrokkene een ernstig vermoeden is gerezen dat hij een van de in artikel 33, eerste lid, van de Wet op de Registeraccountants bedoelde handelingen heeft gepleegd.
2. Het College kan deze periode eenmaal verlengen voor ten hoogste zes maanden of totdat een beslissing tot voordracht tot ontslag onherroepelijk is geworden. Het College kan steeds de tijdelijke doorhaling opheffen.
3. De griffier stelt de Autoriteit Financiële Markten, de voorzitter van de NOvAA onderscheidenlijk de voorzitter van de Orde en de betrokkene onverwijld in kennis van een tijdelijke doorhaling als bedoeld in het eerste lid en van een beslissing tot verlenging dan wel de opheffing daarvan.
4. Over het voornemen tot tijdelijke doorhaling van de inschrijving wordt de betrokkene gehoord.
5. Ingeval het College naar aanleiding van de in artikel 51, eerste lid, van de Wet Accountants-Administratieconsulenten, artikel 33, eerste lid, van de Wet op de Registeraccountants of artikel 28, eerste lid, van de Wet toezicht accountantsorganisaties, bedoelde handelingen beslist tot het opleggen van een tijdelijke doorhaling van de inschrijving gedurende een bepaalde termijn, kan het de periode van de tijdelijke doorhaling van de inschrijving ingevolge het eerste lid in mindering brengen op die termijn.
6. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing indien tegen betrokkene een strafrechtelijke vervolging ter zake van een misdrijf is ingesteld en het misdrijf mede het beroep van betrokkene raakt.

Artikel 5.3

- 1 Het College kan bepalen wanneer de tijdelijke doorhaling van de inschrijving, bedoeld in artikel 5.2, eerste lid, vervalt.
- 2 De tijdelijke doorhaling van de inschrijving vervalt in ieder geval zodra het College uitspraak heeft gedaan, tenzij bij de uitspraak een later tijdstip is bepaald.

HOOFDSTUK VI DE TENUITVOERLEGGING

Artikel 6.1

De tenuitvoerlegging van uitspraken van de accountantskamer en van het College geschiedt op last van de accountantskamer.

Artikel 6.2

Een uitspraak wordt niet ten uitvoer gelegd voordat zij onherroepelijk is.

HOOFDSTUK VII SLOT- EN OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel 7.1

In afwijking van artikel 3.6 legt de eerste voorzitter van de accountantskamer de eed of belofte, bedoeld in artikel 3.6, af, ten overstaan van de president van het College van Beroep voor het bedrijfsleven.

Artikel 7.2

1. De tuchtzaken die ten aanzien van registeraccountants en Accountants-administratieconsulenten op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet aanhangig zijn bij de raden van tucht worden overgedragen aan de accountantskamer.
2. De accountantskamer behandelt deze tuchtzaken op grond van de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten en de Wet op de Registeraccountants, zoals deze luiden voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet en de Wet toezicht accountantsorganisaties.

Artikel 7.3

De artikelen van deze wet treden in werking op een bij koninklijk besluit vast te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld..

Artikel 7.4

Deze wet wordt aangehaald als: Wet tuchtrechtspraak accountants.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven,

De Minister van Justitie,

De Minister van Financiën,

Bijlage als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, van de Wet tuchtrechtspraak accountants

Formulier voor het afleggen van de eed of belofte als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, van de Wet tuchtrechtspraak accountants door de voorzitter, de leden, de secretaris en hun plaatsvervangers;

Ik zweer/beloof dat ik trouw zal zijn aan de Koning, en dat ik de Grondwet en alle overige wetten zal onderhouden en nakomen.

Ik zweer/verklaar dat ik middellijk noch onmiddellijk, onder welke naam of voorwendsel ook, tot het verkrijgen van mijn benoeming aan iemand iets heb gegeven of beloofd, noch zal geven of beloven.

Ik zweer/verklaar dat ik nimmer enige giften of geschenken hoegenaamd zal aannemen of ontvangen van enig persoon van wie ik weet of vermoed dat hij een rechtsgeding zal krijgen waarbij ik vanwege mijn werk binnen de accountantskamer betrokken zou kunnen zijn.

Ik zweer/beloof dat ik mijn werk binnen de accountantskamer met eerlijkheid, nauwgezetheid en onzijdigheid, zonder aanzien van personen, zal uitoefenen en mij in deze uitoefening zal gedragen zoals een goed voorzitter/plaatsvervangend voorzitter/lid/plaatsvervangend lid, secretaris/plaatsvervangend secretaris van de accountantskamer betaamt.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!/Dat verklaar en beloof ik!

Op.....werd te.....

Ten overstaan van (1)....., en

door (2)

De bovenvermelde eed/belofte afgelegd.

de.....

(1).....

(2).....

Krachtens de wet zijn de voorzitter, de leden, de secretaris en hun plaatsvervangers verplicht tot geheimhouding van de gegevens waarover zij bij de uitoefening van hun taak de beschikking krijgen en waarvan zij het vertrouwelijke karakter kennen of redelijkerwijs moeten vermoeden, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hen tot mededeling verplicht of uit hun taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit.

MEMORIE VAN TOELICHTING

Hoofdstuk 1. Algemeen

Bij het opstellen van het wetsvoorstel toezicht accountantsorganisaties (verder Wta) is ervoor gekozen het tuchtrecht voor alle accountants te integreren in één wet. Het thans voorliggende wetsvoorstel strekt hiertoe.

Via de Wta zijn in de Wet op de registeraccountants (verder Wet RA) en de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten (verder Wet AA) twee bepalingen opgenomen waarmee wordt bepaald ten aanzien van welke handelingen registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten aan tuchtrecht zijn onderworpen. De Wta bevat een vergelijkbare bepaling inzake de externe accountant. Bij het opstellen van dit wetsvoorstel is gekeken naar het tucht(proces)recht zoals dat is opgenomen in de Gerechtsdeurwaarderswet, de Wet tuchtrechtspraak bedrijfsorganisatie 2004 (hierna: Wet tbo 2004), de Wet AA en de Wet RA. Voorts is het tuchtprocesrecht afgestemd op de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (hierna: EVRM) en het International Verdrag inzake Burgerlijke en Politieke Rechten.

Bij de herziening van het tuchtrecht voor accountants is bezien welke handelingen onder het bereik van het tuchtrecht dienen te vallen. Hierbij hebben wij gekeken naar de aard van het door de overheid ingestelde tuchtrecht. Bij de grondwetsherziening in 1980 is aangegeven dat de overheid tuchtrechtspraak kan instellen in die gevallen dat zij bij de regeling ervan een algemeen belang betrokken acht of omdat zij de voorziene tuchtstraffen van zeer zware aard acht¹. Indien de overheid de keuze maakt voor het instellen van tuchtrecht, volgt uit artikel 113, tweede lid, van de Grondwet dat dit bij wet wordt geregeld. Bij de werkzaamheden van accountants als bedoeld in artikel 51, eerste lid, van de Wet AA, artikel 33, eerste lid, van de Wet RA en artikel 28, eerste lid, van de Wta achten wij een algemeen belang aanwezig. Deze werkzaamheden zoals het afgeven van de accountantsverklaring zijn van zeer groot belang voor bedrijven en aandeelhouders en het vertrouwen in de financiële markten.

Het komt in de praktijk voor dat accountants zich naast de hiervoor bedoelde werkzaamheden, begeven op terreinen die niet specifiek tot die van de accountant behoren. Hierbij kan gedacht worden aan het verstrekken van financieel advies. Deze activiteiten kunnen evenzeer door andere personen dan accountants worden verricht. Anders dan bij de werkzaamheden van de accountant die uit de wet

¹ Kamerstukken II 1979/80, 16 162, nr. 3, blz. 17.

voortvloeien achten wij hier geen algemeen belang aanwezig. Het tuchtrecht voor accountants zal dan ook geen betrekking hebben op activiteiten van accountants die niet uit de wet voortvloeien.

Wij onderkennen tegelijk dat het voor de beroepsgroep van accountants van belang is dat de werkzaamheden die een accountant verricht en die het algemeen belang niet raken op een zorgvuldige wijze worden uitgeoefend. Indien een accountant deze werkzaamheden immers op een onzorgvuldige wijze uitoefent, zal dit afbreuk doen aan het aanzien van de beroepsgroep als zodanig. Wij zijn van oordeel dat de beroepsgroep zelf verantwoordelijkheid draagt teneinde te waarborgen dat de niet-publieke werkzaamheden die een accountant verricht op een correcte wijze geschieden.

Zoals reeds gesteld in de memorie van toelichting bij de Wta, zouden civielrechtelijke geschillen (zoals over de hoogte van het te factureren bedrag) door een geschillencommissie via een bindende advisering kunnen worden behandeld. De NOvAA en de Orde hebben ieder een Raad voor de Geschillen die uitspraak doet in dergelijke geschillen, die ter zake van de beroepsuitoefening tussen leden onderling dan wel tussen leden en derden zijn gerezen.² De Orde heeft al sinds 1968 een Raad voor Geschillen. Een geschillencommissie zou kunnen leiden tot een ontlasting van de burgerlijke rechter. Daarbij zouden partijen niet gehouden zijn tot verplichte inschakeling van een advocaat.

Hoofdstuk 2 Tuchtprocesrecht

De accountantskamer

Bij het opstellen van de Wta is –mede naar aanleiding van de evaluatie van de WAA en WRA en het daaruit voortvloeiende kabinetsbesluit- besloten de rol van de beroepsorganisaties ten aanzien van het tuchtrecht terug te brengen. In dit kader is besloten is dat de accountantskamer de positie van de raden van tucht zal overnemen.

In het kader van de versterking van de onafhankelijke positie van de accountantskamer achten wij het gewenst dat de accountantskamer geen directe band heeft met de NOvAA en de Orde. Gezien het feit dat de omvang van de accountantskamer beperkt is, is ondersteuning van de accountantskamer gewenst. Het ligt hierbij voor de hand dat de ondersteuning wordt verzorgd door een andere instantie dan de NOvAA of de Orde. De gerechten bieden in de praktijk ondersteuning aan diverse tuchtgerichten. Wij hebben overleg gevoerd met de Raad voor de rechtspraak teneinde te bezien of dit ook mogelijk is voor de accountantskamer. De Raad voor de rechtspraak heeft hiermee ingestemd.

² Verordening voor de Raad voor Geschillen, vastgesteld in de bijeenkomst van de ledenvergadering van het NIVRA van 14 december 2001, Stcrt. 2002, 43. Verordening voor de Raad voor Geschillen, vastgesteld in de bijeenkomst van de ledenvergadering van de NOvAA van 18 juni 2001, Stcrt. 2001, 152.

Uitkomst van het overleg met de Raad voor de rechtspraak is dat de rechtbank Zwolle-Lelystad het best in staat is deze ondersteuning te bieden. Deze rechtbank levert reeds ondersteuning aan een medisch tuchtgerecht dat in de praktijk naar volle tevredenheid functioneert. De rechtbank zal de rechters leveren die zitting hebben in de accountantskamer. Deze rechters zullen hiervoor worden vrijgesteld. Voorts zullen rechterlijk ambtenaren van de rechtbank ondersteunende werkzaamheden ten behoeve van de accountantskamer verrichten. Gezien de ondersteuning die de rechtbank Zwolle-Lelystad zal bieden is ervoor gekozen de accountantskamer in Zwolle te huisvesten.

Procedure bij de accountantskamer

De zaken waarover geklaagd kan worden bij de accountantskamer worden bepaald door de artikelen 28 van de Wta, 51 van de Wet AA en 33 van de Wet RA. De kring van personen die een klacht tegen een accountant bij de accountantskamer kan indienen is ruim genomen. De tuchtrechtspraak is erop gericht in het algemeen belang een optimaal functioneren van de accountant te verzekeren door in individuele gevallen tegen inbreuken op de wettelijke bepalingen en de ambtsethiek op te treden. De vormgeving van de tuchtrechtspraak in dit wetsvoorstel berust op dit uitgangspunt. Daarin ligt besloten dat de tuchtrechtspraak wordt uitgeoefend in het algemeen belang. De mogelijkheid dat een ieder door middel van een klacht een bezwaar tegen een accountant aanhangig kan maken, is daarmee niet in tegenspraak. Deze mogelijkheid vormt een wenselijke aanvulling op het door de Autoriteit Financiële Markten (hierna: AFM) op de werkzaamheden van de accountant uitgeoefende toezicht.

Een ondernemer die zich door een handeling van een accountant in zijn belangen voelt aangetast, zal niet steeds bij het indienen van een klacht het algemeen belang op het oog hebben. Dit maakt het echter niet minder wenselijk om hetgeen een ondernemer als een inbreuk beschouwt onder de aandacht van de accountantskamer te brengen. Bij de beoordeling van de klacht van de ondernemer door de accountantskamer zal vervolgens het algemeen belang dat vervat is in de wettelijke bepalingen aan de orde komen. Volgens vaste jurisprudentie van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: CBb) met betrekking tot het tuchtrecht ten aanzien van registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten is het niet relevant of de klager een persoonlijk belang heeft bij het indienen van een klacht, terwijl de (gestelde) motieven voor het indienen van de klacht evenmin ter zake doen³. Het is niet de verwachting dat snel misbruik zal zijn van klachtrecht⁴.

Het klachtrecht is aan zekere grenzen gebonden. Het is wenselijk dat van de tuchtrechtelijke procedure zorgvuldig gebruik wordt gemaakt. Via het heffen van een griffierecht worden personen en bedrijven

³ CBb 6 november 2001 (AWB 00/763; LJN AD5526), CBb 5 september 2002 (AWB 00/920 en 00/921; LJN AE8805) en CBb 23 januari 2003 (AWB 02/256 en 02/257; LJN AF 3777 en AF 3779).

⁴ CBb 30 januari 2003 (AWB 01/906; LJN AF4455)

die overwegen een klacht in te dienen gestimuleerd hier met de nodige zorgvuldigheid mee om te gaan. De voorzitter van de accountantskamer speelt een belangrijke rol bij de toegang tot de accountantskamer. De voorzitter heeft de bevoegdheid te beoordelen of een klacht gegrond is. Wanneer de voorzitter van oordeel is dat een klacht ongegrond is kan hij besluiten de zaak zonder zitting af te doen. Ook wanneer de voorzitter van oordeel is dat een klacht wel gegrond is, maar zal leiden tot een relatief lichte tuchtrechtelijke maatregel, kan hij besluiten de zaak zonder zitting af te doen. De voorzitter vervult op deze wijze een belangrijke zeeffunctie. Het is de verwachting dat veel klachten die bij de accountantskamer worden ingediend op deze wijze kunnen worden afgedaan. De mogelijkheid van een schriftelijke voorbereiding biedt de voorzitter een waardevol instrument de standpunten van partijen te verduidelijken. Deze verduidelijking draagt ertoe bij dat beter beoordeeld kan worden of de zaak door de voorzitter ofwel door de accountantskamer behandeld zal worden. Het heffen van een griffierecht en de zeeffunctie van de voorzitter dragen ertoe bij dat het aantal zaken dat bij het CBb terecht zal komen naar verwachting beperkt zal blijven. Via de schriftelijke voorbereiding en de behandeling bij de accountantskamer krijgt het CBb een uitgewerkte zaak ter beoordeling voorgelegd, hetgeen een belangrijke waarborg vormt voor een goede beoordeling door het College.

De situatie kan zich voordoen dat een klacht die betrekking heeft op artikel 33 van de Wet AA of op artikel 51 van de Wet RA tevens onder het bereik kan vallen van artikel 28 van de Wta. Teneinde te voorkomen dat de accountantskamer gehouden zou zijn dergelijke zaken afzonderlijk te behandelen is in het wetsvoorstel voorzien in een gezamenlijke behandeling van deze zaken. Voorts is voorzien in de situatie dat een klacht wordt ingediend op grond van artikel 33 van de Wet RA of op grond van artikel 51 van de Wet RA en deze klacht ook betrekking heeft op artikel 28 van de Wta. Wanneer deze situatie zich voordoet, dan is de accountantskamer gehouden de klacht ambtshalve aan te vullen opdat de klacht zich ook richt tegen het artikel in de Wta.

Het klachtrecht wordt voorts ingeperkt door het beginsel van *ne bis in idem*. Dit beginsel moet ook in het tuchtrecht in acht worden genomen⁵. Het CBb kan zonodig ambtshalve aan dit beginsel toetsen⁶. Het handelen van een accountant waarover is geklaagd en waarover met inachtneming van bepaalde tuchtrechtelijke normen een eindbeslissing is gegeven, kan niet andermaal het voorwerp van berechting vormen op grond van het invoeren van andere tuchtrechtelijke normen⁷. Het betreft hierbij het geval dat over het betreffende feitelijk handelen reeds eerder is geklaagd. Is dat het geval dan baat het een vrager ook niet indien hij aan een nieuwe klacht over dat handelen een andere juridische kwalificatie verbindt.

⁵ CBb 2 januari 2001 (AWB 99/253A en 99/523B; LJV AA9497 en AA9499)

⁶ CBb 28 juli 1998 (AWB 97/0687)

⁷ CBb 10 juli 2001 (AWB 00/358; LJV AB3079).

Het klachtrecht wordt verder ingeperkt via de eisen van een behoorlijke klachtprocedure. Uit deze eisen vloeit voort dat na een tuchtrechtelijke eindbeslissing met betrekking tot een bepaald handelen, op grond van feiten of omstandigheden die de klager ten tijde van deze klachtprocedure bekend waren of hadden kunnen zijn, niet opnieuw door de klager terzake van dat handelen opnieuw een tuchtprocedure wordt gestart. In een dergelijk geval heeft het CBb op grond van het tuchtrecht zoals dat gold op grond van de Wet RA en de Wet AA geoordeeld dat de inhoudelijke behandeling van de tweede klacht achterwege diende te blijven⁸

Het klachtrecht wordt ook ingeperkt door tijdsverloop. Hierbij vindt een afweging plaats tussen het algemeen belang dat met tuchtrechtspraak is gemoeid en het belang van de betrokken accountant. Het algemeen belang bij tuchtrechtspraak zal niet onder alle omstandigheden zwaarder wegen dan het belang van de accountant niet geconfronteerd te worden met tuchtklachten over zaken die in een verleden liggen⁹. Ook in het tuchtrecht geldt in dit verband het rechtszekerheidsbeginsel. Met inachtneming van dit beginsel dient aan de hand van de omstandigheden van het geval te worden beoordeeld of rechtens aanvaardbaar is te achten dat een tuchtklacht die betrekking heeft op zaken die ten tijde van het indienen van de klacht in een ver verleden lagen inhoudelijk wordt beoordeeld¹⁰.

De omvang van de tuchtprocedure

De omvang van de tuchtprocedure wordt bepaald door de artikelen 28 van de Wta, 51 van de Wet AA en 33 van de Wet RA. De klacht zoals de klager deze heeft ingediend dient betrekking te hebben op feiten die onder het bereik van deze artikelen vallen. Het staat de accountantskamer vrij de klacht ambtshalve aan te vullen. In bepaalde gevallen is de accountantskamer verplicht een klacht ambtshalve aan te vullen. Dit is hiervoor reeds toegelicht. Bij een uitbreiding van een klacht is het van belang dat de betrokken accountant voldoende gelegenheid krijgt hierop te reageren.

De beginselen van een behoorlijke tuchtprocedure, waaronder het verdedigingsbeginsel brengen mee dat de klager alle onderdelen van de klacht op een zodanig tijdstip dient aan te voeren en te onderbouwen zodat de accountant in staat is zich naar behoren te verweren. Uit de jurisprudentie op grond van de Wet AA en de Wet RA blijkt dat een klacht niet ter zitting van de tuchtrechter¹¹, of in beroep uit kan worden gebreid¹², laat staan ter zitting van het CBb¹³. Afgezien van de mogelijkheid

⁸ CBb 10 juli 2001 (AWB 01/358; LJN AB3079)

⁹ CBb 8 januari 2002 (AWB 00/707; LJN AD9056 en CBb 28 februari 2002 (AWB 00/769; LJN AD9714)

¹⁰ CBb 28 februari 2002 (AWB 00/769; LJN AD9714)

¹¹ CBb 12 juni 2001 (AWB 99/959; LJN AB2217) en CBb 25 oktober 2001 (AWB 00/61 en 00/72); LJN AD4959)

¹² CBb 29 mei 2001 (AWB 99/240; LJN AB1985, CBb 30 augustus 2001 (AWB 00/254 en 00/306; LJN AD2889), CBb 23 oktober 2001 (AWB 00/267; LJN AD6765) en CBb 30 januari 2003 (AWB01/924; LJN AF4488).

dat de accountantskamer een klacht kan aanvullen is het de verwachting dat deze lijn van het CBb ook zal gelden ten aanzien van zaken bij de accountantskamer en het hoger beroep bij het CBb. De mogelijkheid voor de accountantskamer een klacht aan te vullen kent zijn beperking in de artikelen 51 van de Wet AA, 33 van de Wet RA en 28 van de Wta. Een uitbreiding die verder gaat dan het bereik van deze artikelen is niet mogelijk.

Het is van belang dat de onderdelen van een klacht tijdig worden ingebracht. Indien dat niet het geval is, blijkt uit de jurisprudentie op grond van de Wet AA en de Wet RA dat dit ertoe leiden dat onderdelen van de klacht waarop de accountant zich onvoldoende op heeft kunnen voorbereiden niet inhoudelijk door de tuchtrechter of het CBb worden beoordeeld¹⁴. Hierbij is enige terughoudendheid gepast aangezien te laat ingebrachte klachtonderdelen in beginsel niet tot onderwerp van een tweede klacht kunnen worden gemaakt en bovendien gezien het algemeen belang dat met de tuchtrechtspraak is gemoeid. In dit kader zal uitbreiding van een klacht vóór de zitting van de accountantskamer toelaatbaar geacht worden.

In het wetsvoorstel worden lichte eisen gesteld aan het klaagschrift. Deze eisen strekken ertoe de klacht enigszins bepaalbaar te maken. Het stellen van verdergaande eisen aan het klaagschrift zal snel op gespannen voet staan met het algemeen belang dat met tuchtrechtspraak gediend is. De accountantskamer heeft de bevoegdheid om de accountant op de ingediende klacht te laten reageren en om vervolgens de klager te laten reageren op de reactie van de betrokken accountant. Deze schriftelijke voorfase kan een belangrijke bijdrage leveren aan het verduidelijken van de klacht en kan de accountantskamer waardevolle informatie geven omtrent de vraag of een klacht serieus genomen kan worden.

Tuchtrechtelijke maatregelen

De accountantskamer kan een tuchtrechtelijke maatregel opleggen indien een klacht gegrond wordt verklaard. Voor wat betreft de op te leggen tuchtrechtelijke maatregelen is in dit wetsvoorstel aangesloten bij de maatregelen die op grond van de Wet AA en de Wet RA konden worden opgelegd. Voorts is gekeken naar andere wetten waarin tuchtrechtelijke maatregelen zijn opgenomen zoals bijvoorbeeld de Gerechtsdeurwaarderswet. Uit deze vergelijking komt het beeld naar voren dat deze tuchtrechtelijke maatregelen grotendeels overeenstemmen. Opvallend in dit verband was dat de tuchtrechtelijke maatregel van de geldboete ontbrak. De geldboete vormt een van de meest effectieve tuchtrechtelijke maatregelen. Wij achten deze maatregel ook zeer wel toepasbaar bij het tuchtrecht voor accountants en hebben de geldboete dan ook toegevoegd aan het pakket van maatregelen dat de

¹³ CBb 28 december 2001 (AWB 01/421; LJN AD8633).

accountantskamer ten dienste staat. Op de aard van de afzonderlijke tuchtrechtelijke maatregelen wordt in de artikelsgewijze toelichting nader ingegaan.

Ingeval ernstige bezwaren tegen een accountant zijn gerezen kan het gezien de bescherming van het algemeen belang aangewezen zijn de accountant met onmiddellijke ingang op non-actief te stellen. De AFM en de voorzitters van de NOvAA en de Orde zullen in een dergelijke situatie een klacht tegen de betrokken accountant indienen bij de accountantskamer. Indien de AFM ofwel de voorzitters van de NOvAA en de Orde van oordeel zijn dat het gezien de ernst van het geconstateerde feit niet wenselijk is dat een accountant gedurende de behandeling van de klacht door de accountantskamer als zodanig werkzaamheden verricht, kunnen zij de accountantskamer verzoeken de inschrijving van de betrokken accountant in het register bij wijze van voorziening tijdelijk door te halen. Op de tijdelijke doorhaling wordt nader ingegaan in de artikelsgewijze toelichting.

De accountantskamer hoeft niet op alle aangevoerde argumenten van de klager en de accountant in te gaan. Het CBb heeft bij het tuchtrecht op grond van de Wet AA en de Wet RA op dit punt uitgemaakt dat gereageerd moet worden op de essentie van de klacht respectievelijk het verweer¹⁵. Uit de tuchtbeslissing moet blijken waarom de argumenten van de klager zijn verworpen of waarom het verweer van de accountant niet opgaat. Wanneer de accountantskamer een klacht gegrond verklaard dient uit de uitspraak te volgen welke tuchtrechtelijk te handhaven normen de accountantskamer geschonden acht en door welk handelen van de accountant deze normen zijn overschreden¹⁶.

Het Beroep bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven

Tegen de uitspraken van de accountantskamer staat hoger beroep open bij het CBb. Het CBb heeft reeds de benodigde expertise ten aanzien van het tuchtrecht voor accountants. Ook in de Wet AA en de Wet RA was het College als hoger beroepsinstantie aangewezen. In de Wet tbo 2004 is de regeling voor het beroep bij het CBb geheel uitgeschreven. In deze wet zijn de desbetreffende bepalingen van de Wet tbo 2004 van overeenkomstige toepassing verklaard. Deze van overeenkomstige toepassingverklaring heeft voor het CBb als voordeel dat op deze wijze verzekerd is dat het procesrecht gelijkloënd is.

Wel hebben wij gemeend dat het wenselijk is ook bij het beroep bij het CBb de mogelijkheid te openen dat de AFM en de voorzitters van de NOVAA en de Orde het CBb kunnen verzoeken bij wijze van voorziening de inschrijving van een accountant in het register tijdelijk door te halen.

¹⁴ CBb 27 oktober 2001 (AWB 00/61 en 00/72; LJV AD4959)

¹⁵ CBb 15 augustus 2002 (AWB 01/840 en 01/856; LJV AE6750)

¹⁶ CBb 15 augustus 2002 (AWB01/840 en 01/856; LJV AE6750)

Hoofdstuk PM Bespreking adviezen

ARTIKELSGEWIJS

HOOFDSTUK I ALGEMEEN

Artikel 1.1

In dit artikel zijn definities opgenomen.

HOOFDSTUK II TUCHTRECHTELIJKE MAATREGELEN

Artikel 2.1

Deze tuchtrechtelijke maatregelen zijn gebaseerd op de maatregelen die waren opgenomen in de Wet RA en de Wet AA. Naast deze bestaande tuchtrechtelijke maatregelen (waarschuwing, berisping, schorsing voor ten hoogste zes maanden en doorhaling van de inschrijving in het register) is besloten de maatregel van de geldboete toe te voegen. Deze maatregel wordt ondermeer toegepast bij het tuchtrecht ten aanzien van gerechtsdeurwaarders. De geldboete vormt binnen het tuchtrecht een effectief instrument teneinde ongewenst gedrag te sanctioneren.

Op grond van het tweede lid kan de accountantskamer bepalen dat haar beslissing tot oplegging van een tuchtrechtelijke maatregel openbaar wordt gemaakt. De accountantskamer kan hiertoe besluiten omdat zij het als bijkomende sanctie passend acht. Een andere reden kan zijn dat de accountantskamer het wenselijk acht dat alle beroepsgenoten van betrokkene kennis nemen van de beslissing. De accountantskamer kan daarbij bepalen dat de gegevens van betrokkene in geanonimiseerde vorm worden opgenomen.

Artikel 2.2

De tuchtrechtelijke maatregel van de waarschuwing is overgenomen uit artikel 34, eerste lid, onderdeel a, van de Wet RA en de artikel 52, eerste lid, onderdeel a, van de Wet AA. Deze maatregel kan worden opgelegd indien de accountantskamer van oordeel is dat het handelen van de accountant in

het vervolg zorgvuldiger dient te zijn. De maatregel is qua zwaarte ondergeschikt aan de berisping. Van een waarschuwing wordt geen aantekening gemaakt in het register.

Artikel 2.3

De tuchtrechtelijke maatregel van de schriftelijke berisping is overgenomen uit artikel 34, eerste lid, onderdeel b, van de Wet RA en de artikel 52, eerste lid, onderdeel b, van de Wet AA. Deze maatregel kan worden opgelegd indien de accountantskamer van oordeel is dat het optreden van de accountant als onzorgvuldig gekenmerkt kan worden. Van de berisping wordt aantekening gemaakt in het register

Artikel 2.4

In afstemming op andere stelsels van geldboeten, wordt een minimumboete van € 2,- en een maximumboete van € 4 500,- ingevoerd. Met de minimumboete van € 2,- wordt aangesloten bij het minimumbedrag van de geldboete in artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht. De maximumboete sluit aan bij de geldboete van de derde categorie zoals opgenomen in het vierde lid van artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht. Een geldboete van € 2 zal op het eerste gezicht voor een accountant aan de lage kant geacht worden. Het opleggen van een dergelijke lage boete valt te vergelijken met de situatie waarbij de strafrechter een verdachte schuldig verklaart zonder of met symbolische strafoplegging. Deze tuchtrechtelijke maatregel zal wel in het register worden aangetekend en blijft in dat opzicht aan betrokkene kleven. In dit kader kan verder nog opgemerkt worden dat de bedragen van € 2 en € 4.500 de bandbreedten vormen voor het opleggen van de geldboete. Voor het geval de accountantskamer een geldboete van € 4.500 aan de lage kant acht kan zij ook kiezen voor de maatregel van tijdelijke doorhaling. Het effect van deze maatregel zal in de praktijk al snel een geldboete van € 4.500 overtreffen. Het is in dit licht dan ook van belang de tuchtrechtelijke instrumenten die de accountantskamer ten dienste staan in hun onderling verband te beschouwen.

De accountantskamer heeft op grond van het tweede lid de bevoegdheid de geldboete geheel of gedeeltelijk voorwaardelijk op te leggen. Deze bepaling is gebaseerd op artikel 4, derde lid, van de Wet tbo 2004.

Een beslissing van de accountantskamer die strekt tot het opleggen van een geldboete dient op grond van het derde lid de termijn te bevatten waarbinnen de geldboete moet zijn voldaan. Aangezien het mogelijk is dat zich omstandigheden kunnen voordoen waarbij betrokkene niet in staat is tijdig de geldboete te voldoen, voorziet het derde lid in de mogelijkheid dat betrokkene de voorzitter van de accountantskamer kan verzoeken de termijn waarbinnen de geldboete voldaan moet zijn te verlengen. De geldboeten die door de accountantskamer worden geïnd komen ten bate van de Staat.

Het is gewenst dat de betrokkene een opgelegde geldboete ook daadwerkelijk betaalt. Indien een betrokkene niet betaalt kan de accountantskamer de betrokkene horen teneinde te vernemen wat de reden is waarom betrokkene de geldboete niet heeft voldaan. In het geval de betrokkene naar het oordeel van de accountantskamer geen toereikende verklaring kan geven biedt het vierde lid de accountantskamer de mogelijkheid ambtshalve een tuchtrechtelijke maatregel op te leggen. De accountantskamer kan bepalen dat de inschrijving van betrokkene tijdelijk wordt doorgehaald, waarbij de doorhaling kan worden opgeheven zodra het bedrag van de geldboete ontvangen is. De accountantskamer kan in ernstiger gevallen ook bepalen de inschrijving van betrokkene in het register door te halen. Het derde tot en met vierde lid zijn gebaseerd op artikel 43 van de Gerechtsdeurwaarderswet.

Artikel 2.5

Dit artikel stelt de accountantskamer in staat te beoordelen op welke wijze publicatie van de uitspraak het meest effectief kan geschieden. Gekozen kan worden voor publicatie in een vakblad of bijvoorbeeld in de Staatscourant. Het kan soms op voorhand niet precies duidelijk zijn wat de exacte kosten zijn die met de publicatie van de uitspraak gemoeid zijn. Het tweede lid stelt de accountantskamer in staat de kosten op een bepaald bedrag te schatten. Dit artikel is gebaseerd op artikel 5 van de Wet tbo 2004.

Artikel 2.6

De accountantskamer kan de inschrijving van de accountant in het register op grond van artikel 2.1, eerste lid, onderdeel d, tijdelijk doorhalen voor een periode van ten hoogste één jaar. De accountantskamer heeft hiermee binnen het maximum van de termijn van een jaar de bevoegdheid te bepalen hoe lang de inschrijving doorgehaald wordt. Dit kan derhalve ook een periode korter dan een jaar zijn. De uitspraak bevat in ieder geval de termijn waarop de tijdelijke doorhaling ingaat en wanneer deze eindigt. Het tweede lid strekt ertoe dat de AFM en de voorzitters van de NOVAA en de Orde van de uitspraak op de hoogte worden gebracht.

Artikel 2.7

De accountantskamer kan de inschrijving van de accountant in het register op grond van artikel 2.1, eerste lid, onderdeel e, doorhalen. De doorhaling betreft de zwaarste tuchtrechtelijke maatregel die de accountantskamer kan opleggen. Op grond van het eerste lid bepaalt de accountantskamer wat de termijn is waarbinnen de betrokkene niet opnieuw kan worden ingeschreven in het register. Op deze

wijze wordt voorkomen dat de inschrijving van betrokkene wordt doorgehaald en deze zich gelijk weer aanmeldt voor inschrijving. Het tweede lid strekt ertoe dat de AFM en de voorzitters van de NOVAA en de Orde van de uitspraak op de hoogte worden gebracht.

HOOFDSTUK III DE ACCOUNTANTSKAMER

Artikel 3.1

Dit artikel regelt de instelling van de accountantskamer. De accountantskamer maakt geen deel uit van de rechterlijke macht. Wel is zij voor een groot deel samengesteld uit rechterlijk ambtenaren met rechtspraak belast. Bij de vraag welk gerecht in staat zou zijn deze bijdrage te leveren, waarbij is gelet op aanwezige expertise en belasting van het gerecht is in overleg met de Raad voor de rechtspraak de keuze op de rechtbank Zwolle gevallen. De rechtbank Zwolle heeft reeds ervaring opgedaan met het medisch tuchtrecht. De rechtbank Zwolle zal ook langs andere weg ondersteuning bieden aan de accountantskamer. Dit in de vorm van ondersteuning door rechterlijk ambtenaren. De accountantskamer kan op grond van het tweede lid ook buiten de vestigingsplaats zitting houden.

Artikel 3.2

Dit artikel regelt de samenstelling van de accountantskamer. Teneinde de voortgang van procedures bij de accountantskamer te waarborgen wordt bepaald dat de accountantskamer een of meer plaatsvervangend-secretarissen kan hebben.

Artikel 3.3

Dit artikel bevat de eisen die gelden terzake van de voorzitter, de secretaris en de leden. Het betreft hierbij de personen die rechterlijk ambtenaar met rechtspraak belast zijn, ofwel personen die voldoen aan de vereisten voor benoeming tot rechter in een rechtbank. Deze bepalingen staan in het teken van een onafhankelijke en onpartijdige accountantskamer.

Artikel 3.4

In dit artikel zijn de eisen opgenomen voor de leden en hun plaatsvervangers die specifieke deskundigheid bezitten ten aanzien van accountantswerkzaamheden. Deze leden vervullen een belangrijke rol bij de vaktechnische boordeling in een concrete zaak.

Artikel 3.5

Deze bepaling strekt ertoe de onafhankelijkheid van de secretaris en de leden te waarborgen. Dit artikel is gebaseerd op artikel 9, vierde lid, van de Wet tbo 2004.

Artikel 3.6

Met dit artikel wordt de eed of belofte voorgeschreven voor de voorzitter, de leden en de secretaris. Ook de plaatsvervangers van deze personen leggen op grond van artikel 3.11 deze eed of belofte af. Het afleggen van de eed of belofte vormt een belangrijke waarborg voor de onafhankelijkheid van de voornoemde personen. Een vergelijking kan hierbij worden gemaakt met rechterlijk ambtenaren die, op grond van artikel 1g, eerste lid, van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren, alvorens zij in dienst treden de eed of belofte afleggen. De af te leggen eed of belofte is gebaseerd op de eed of belofte zoals deze door rechterlijk ambtenaren wordt afgelegd. De tekst van de eed en de belofte wordt vastgesteld als bijlage bij deze wet. In navolging van hetgeen ten aanzien van rechterlijk ambtenaren is bepaald (artikel 1g, tweede lid, van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren), vindt bij een opvolgende benoeming niet opnieuw een beëdiging plaats. Hierbij gaat het om een voorzitter die voor een volgende termijn als voorzitter benoemd wordt of bijvoorbeeld om een lid die voor een opvolgende termijn als lid van de accountantskamer benoemd wordt. Ook in het geval een plaatsvervangend lid tot lid wordt benoemd of een lid tot voorzitter is sprake van een opvolgende benoeming en vindt niet opnieuw een beëdiging plaats.

Artikel 3.7

Dit artikel bevat bepalingen tot borging van de onafhankelijkheid van de accountantskamer. Het artikel is gebaseerd op artikel 10 van de Wet tbo 2004 en op artikel 56 van de Wet AA. De Minister van Financiën kan bij ministeriële regeling bepalen welke functies en betrekkingen nog meer onverenigbaar zijn met het lidmaatschap van de accountantskamer.

Artikel 3.8

Dit artikel is gebaseerd op artikel 11 van de Wet tbo 2004.

Artikel 3.9

Het eerste lid van het artikel is gebaseerd op artikel 36, vierde lid van de Gerechtsdeurwaarderswet. De volgende leden zijn gebaseerd op artikel 12 van de Wet tbo 2004.

Artikel 3.10

Met dit artikel wordt geregeld dat de leden en plaatsvervangende leden, bedoeld in artikel 3.4 vacatiegelden ontvangen. Voor getuigen en deskundigen vindt vergoeding plaats op basis van de Wet tarieven in strafzaken. De Minister van Financiën draagt zorg voor deze vergoedingen.

Artikel 3.11

Dit artikel verzekert dat de bepalingen omtrent de voorzitter, de leden en de secretaris evenzeer gelden voor eventuele plaatsvervangende voorzitters, leden en secretarissen.

Artikel 3.12

De kosten van de accountantskamer komen op basis van dit artikel voor rekening van de Minister van Financiën. Het tweede lid biedt de Minister van Financiën de mogelijkheid regels te stellen ten aanzien van de wijze waarop de financiering van de accountantskamer plaats vindt. Bij deze regels kan gedacht worden aan de planning en control systematiek en meer in het algemeen de verantwoording van de bestede middelen. De accountantskamer dient jaarlijks voor 1 april verslag te doen over het voorafgaande jaar. De Minister van Financiën is op grond van het vierde lid bevoegd tot het stellen van regels ten aanzien van het jaarverslag. Op deze wijze kan gewaarborgd worden dat de Minister van Financiën volledig wordt geïnformeerd omtrent de verrichtingen van de accountantskamer.

HOOFDSTUK IV HET TUCHTGEDING IN EERSTE AANLEG

In de artikelen 4.1 tot en met 4.19 zijn bepalingen opgenomen ten aanzien van de rechtsgang van het tuchtrechtelijk geding. Hierbij is gekeken naar andere wettelijke stelsels inzake tuchtrecht alsmede naar afdeling 8.2.5. (onderzoek ter zitting) van de Awb.

Artikel 4.1

De bevoegdheid tot het aanhangig maken van een zaak komt toe aan een ieder. Dit is in lijn met de jurisprudentie van het CBb op grond van de Wet RA en de Wet AA(CBb 16 december 1993, Jurisprudentie Tuchtrechtspraak 1998-5). De Wet RA en de Wet AA kenden geen expliciete bepaling waaruit bleek dat de klager een rechtsreeks belang moest hebben. In de praktijk werd de kring van klachtgerechtigden ruim genomen. Het derde en vierde lid voorzien in een gezamenlijke behandeling van gelijklopende klachten en in een ambtshalve aanvulling van de klacht door de accountantskamer

indien een klager de klacht uitsluitend baseert op artikel 51, eerste lid, van de Wet AA, of artikel 33, eerste lid, van de Wet RA, maar deze klacht ook betrekking heeft op artikel 28, eerste lid, van de Wta.

Artikel 4.1.a

Op grond van dit artikel wordt van de indiener van een klacht een griffierecht geheven. Het is van groot belang dat van de tuchtrechtelijke procedure zorgvuldig gebruik wordt gemaakt. Het heffen van een griffierecht draagt ertoe bij dat personen die overwegen een klacht in te dienen gestimuleerd worden een goede afweging te maken. Het betaalde griffierecht vervalt aan de accountantskamer. Indien de betrokkene na het indienen van een klacht bij de accountantskamer tegemoet komt aan de inhoud van de klacht is hij gehouden het griffierecht aan de klager te vergoeden. Ook indien de klacht uiteindelijk gegrond blijkt te zijn dient betrokkene het griffierecht aan de klager te vergoeden. De accountantskamer zal dit meenemen in de uitspraak.

Indien de klager het griffierecht niet binnen de gestelde termijn voldoet zal de klacht niet ontvankelijk verklaard worden. Indien de klager wil dat zijn klacht toch behandeld wordt kan hij de klacht opnieuw indienen. Uiteraard is hij ook dan het griffierecht verschuldigd. Wanneer hij het griffierecht wederom niet voldoet zal zijn klacht weer niet-ontvankelijk verklaard worden.

De AFM is niet gehouden een griffierecht te voldoen aangezien de AFM steeds een zorgvuldige afweging zal maken of een klacht zal worden ingediend. Op grond van het vierde lid kan het griffierecht bij ministeriële regeling worden aangepast indien het consumentenprijsindexcijfer (CPI) van het Centraal Bureau voor de Statistiek daartoe aanleiding geeft. Dit artikel is gebaseerd op artikel 8:41 van de Awb.

Artikel 4.2

Indien een klacht wordt ingediend tegen een lid of plaatsvervangend lid van de accountantskamer die zelf externe accountant, registeraccount of Accountant-Administratieconsulent is, is het uiteraard niet gewenst dat deze persoon voor wat betreft deze klacht zitting heeft in de accountantskamer. Dit artikel strekt ertoe deze persoon in een dergelijk geval direct te vervangen. Het artikel is gebaseerd op artikel 16 van de Wet tbo 2004.

Artikel 4.3

Een schriftelijke voorbereiding van de behandeling van een klacht bij de accountantskamer kan een belangrijke bijdrage leveren aan de verduidelijking van de standpunten van de klager en betrokkene. De accountantskamer zal op deze wijze beter in staat zijn een oordeel te vormen omtrent de gegrondheid van een klacht.

Artikel 4.4

Dit artikel bevat bepalingen met betrekking tot het oproepen van de betrokkene en de klager(s) om op de zitting te verschijnen. Wanneer de accountantskamer gebruik heeft gemaakt van de procedure van de schriftelijke voorbereiding kan de accountantskamer bepalen dat de termijn waarbinnen de betrokkene en klager worden opgeroepen, wordt verlengd.

Artikel 4.5

Gezien de aard van de tuchtprocedure is het doorgaans gewenst dat betrokkene ter zitting verschijnt. Wanneer de accountantskamer gezien de aard van de zaak van oordeel is dat betrokkene in persoon ter zitting dient te verschijnen biedt dit artikel de mogelijkheid te verzekeren dat dit ook daadwerkelijk gebeurt.

Artikel 4.6

De zitting van de accountantskamer zal conform artikel 6 EVRM in principe openbaar toegankelijk zijn. De situatie kan zich echter voordoen dat openbare behandeling een goede rechtspleging of de belangen van betrokkene of de klager ernstig zou schaden. Accountants komen doorgaans in aanraking met gegevens van bedrijven die een vertrouwelijk karakter hebben. kan in dit verband zeer wel wenselijk zijn dat de accountantskamer besluit de behandeling van de zaak geheel of gedeeltelijk met gesloten deuren te laten plaatsvinden. Aangezien de klager ook ernstige schade zou kunnen leiden bij het openbaar worden van bedrijfsgevoelige informatie, is de klager eveneens in het tweede lid opgenomen.

Wanneer de accountantskamer niet op de in het derde lid voorgeschreven wijze zitting houdt, zal dit op grond van het vierde lid tot gevolg hebben dat de beslissing in de tuchtzaak nietig is. Deze bepaling stemt overeen met het eerste lid van artikel 37 van de Gerechtsdeurwaarderswet.

Artikel 4.7

Dit artikel regelt de gang van zaken tijdens de zitting. Het artikel komt grotendeels overeen met artikel 8:61 Awb.

Artikel 4.7a

Tijdens een procedure kan de klager zijn klacht intrekken. Hij heeft dan niet langer een persoonlijk belang bij de voortzetting van de procedure. Intrekking van de procedure zal in de meeste gevallen onderdeel uitmaken van de regeling die de klager met betrokkene heeft getroffen. Aangezien het tuchtrecht niet primair is gericht op bescherming van de persoonlijke belangen van de klager, maar op handhaving van het algemeen belang bij een goede beroepsuitoefening, voorziet dit artikel in de mogelijkheid om de procedure voort te zetten met het oog op dit algemeen belang. In dat geval wordt de behandeling van de klacht voortgezet als ware het een klacht van de Autoriteit Financiële Markten, de voorzitter van de NOvAA of de voorzitter van de Orde.

Artikel 4.8

Indien blijkt dat de behandeling van een zaak niet op één zitting kan worden afgerond, dan wel wanneer zich een incident voordoet, kan behoefte bestaan aan schorsing van de zitting. Dit artikel voorziet in de bevoegdheid daartoe.

Artikel 4.9

De regeling van de sluiting van de zitting komt overeen met artikel 8:65 Awb.

Artikel 4.10

Dit artikel heeft betrekking op de rol van een gemachtigde. Indien de accountantskamer niet heeft bevolen dat betrokkene in persoon dient te verschijnen kan deze zich op de zitting doen vertegenwoordigen. De vertegenwoordiging kan plaatsvinden door een advocaat die verklaart daartoe bepaaldelijk gevolmachtigd te zijn of door een daartoe bij bijzondere volmacht schriftelijk gevolmachtigde. De accountantskamer is op grond van het tweede lid bevoegd te weigeren dat bepaalde personen die geen advocaat zijn als gemachtigde optreden. In een dergelijk geval houdt de accountantskamer de zaak tot de volgende zitting aan teneinde de betrokkene niet in zijn verdediging te schaden. De bijstand van een raadsman is indien de betrokkene tijdens de zitting verschijnt op grond van het vierde lid mogelijk. De accountantskamer kan bepalen dat het niet gewenst is dat een raadsman die geen advocaat is tijdens de zitting als raadsman fungeert. De accountantskamer is op grond van het vijfde lid bevoegd te weigeren deze persoon als raadsman toe te laten. De accountantskamer houdt in dit geval indien betrokkene daarom verzoekt de zaak tot een volgende zitting aan.

Artikel 4.11

Dit artikel stemt overeen met artikel 512 van het Wetboek van Strafvordering. Voor de verdere procedure van wraking zijn de artikelen 513 tot en met 516 van het Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing verklaard.

Artikel 4.12

Dit artikel regelt de mogelijkheid dat de voorzitter of een lid verzoekt zich van de behandeling van een zaak te mogen verschonen. Ook bij dit artikel zijn de relevante artikelen van het Wetboek van Strafvordering van toepassing verklaard.

Artikel 4.13

Dit artikel regelt de wijze waarop getuigen kunnen worden opgeroepen. Het vijfde lid stemt overeen met artikel 8:33, vierde lid Awb.

Artikel 4.14

Dit artikel de wijze waarop deskundigen worden benoemd. Het artikel is gebaseerd op artikel 26 van de Wet tbo 2004.

Artikel 4.15

Dit artikel is deels ontleend aan de artikelen 8:66 en 8:67 Awb. Het stelt de hoofdregel voorop dat de accountantskamer schriftelijk uitspraak doet.. De uitspraak dient gemotiveerd te zijn, alsmede in het openbaar te worden uitgesproken (vgl artikel 121 Grondwet). Het vierde lid voorziet, om redenen van efficiency, in de mogelijkheid dat de accountantskamer onmiddellijk mondeling uitspraak doet; deze regeling is ontleend aan de Awb.

Artikel 4.16

In dit artikel is een vereenvoudigde procedure voor relatief lichte overtredingen opgenomen. Ervaringen die met een dergelijke procedure zijn opgedaan bij het Bedrijfschap pluimveehandel- en industrie en het Bedrijfschap voor de groothandel in eieren, ei producten en ei producten industrie zijn positief. Een dergelijke procedure is efficiënt en draagt tevens bij aan een effectieve handhaving van de desbetreffende regelgeving; op deze wijze kan immers zeer snel op een overtreding worden gereageerd. Vanuit rechtsstatelijk oogpunt is gezocht naar een evenwichtige begrenzing van deze procedure. Dit heeft geresulteerd in de bepaling dat indien naar het oordeel van de voorzitter van de

accountantskamer geen tuchtmaatregel of geen andere tuchtmaatregel dan een waarschuwing, berisping of een geldboete van ten hoogste € 225 dient te worden opgelegd, de voorzitter de zaak zonder zitting kan afdoen. Tegen deze uitspraak kan betrokkene of de klager verzet doen. In dat geval vervalt de uitspraak en wordt de zaak verder ter zitting behandeld.

Artikel 4.17

In dit artikel wordt geregeld dat verstek wordt verleend tegen een betrokkene die niet ter zitting is verschenen of, ingeval zijn persoonlijke verschijning niet is bevolen, zich niet heeft laten vertegenwoordigen. De regeling is ontleend aan de artikelen 280 en 399 Wetboek van Strafvordering. Tegen een uitspraak bij verstek staat voor de betrokkene verzet open. Het doen van verzet leidt alsnog tot een gewone behandeling. Verschijnt de betrokkene dan weer niet ter zitting, dan wordt niet opnieuw verstek verleend, maar kan het tuchtgerecht een gewone uitspraak doen.

Artikel 4.18

Dit artikel is gebaseerd op artikel 38 van de Gerechtsdeurwaarderswet. Ingeval ernstige bezwaren tegen een accountant zijn gerezen kan het gezien de bescherming van het algemeen belang aangewezen zijn de accountant met onmiddellijke ingang op non-actief te stellen. De AFM en de voorzitters van de NOvAA en de Orde kunnen indien zij van oordeel zijn dat een dergelijke situatie zich voordoet de accountantskamer verzoeken bij wijze van voorziening de inschrijving van de accountant in het register tijdelijk door te halen. Indien de accountantskamer van oordeel is dat inderdaad sprake is van ernstige bezwaren tegen de accountant en gevolg geeft aan dit verzoek dan is de accountant hangende de procedure bij de accountantskamer niet bevoegd als zodanig op te treden. De accountantskamer kan deze tijdelijke doorhaling tijdens de behandeling van de klacht beëindigen indien zij van oordeel is dat van ernstige bezwaren niet gebleken is. De beslissing van de accountantskamer de inschrijving van een accountant bij wijze van voorziening tijdelijk door te halen valt te vergelijken met een voorlopige voorziening zoals opgenomen in de Awb. Tegen een dergelijke voorlopige voorziening staat geen beroep open. In navolging hiervan staat tegen de beslissing van de accountantskamer om de inschrijving van een accountant in het register bij wijze van voorziening tijdelijk door te halen, evenmin beroep open.

De bevoegdheid een voorziening tot tijdelijke doorhaling te treffen bestaat eveneens in het geval tegen een accountant een strafrechtelijke vervolging ter zake van een misdrijf is ingesteld. In gevallen dat het gepleegde misdrijf mede het functioneren van de accountant raakt, bijvoorbeeld in gevallen als fraude, kan het gewenst zijn dat de inschrijving van een accountant in het register tijdelijk wordt doorgehaald ook al behandeld de accountantskamer niet zelf een met het misdrijf samenhangende klacht tegen de accountant.

Artikel 4.19

Dit artikel is gebaseerd op de artikelen 8:85 en 8:87, eerste lid, van de Awb.

HOOFDSTUK V HET BEROEP

Tegen de uitspraken van de accountantskamer staat beroep open bij het CBb. Op grond van de Wet tbo 2004 is bij overtreding van verordeningen van bedrijfslichamen bedoeld in artikel 66 van de Wet op de bedrijfsorganisatie na een uitspraak van het tuchtgerecht eveneens beroep bij het CBb mogelijk. Het verdient de voorkeur dat de bepalingen inzake het beroep bij het CBb gelijkloend zijn. Besloten is de bepalingen inzake het beroep bij het CBb zoals deze zijn opgenomen in de Wet tbo 2004 van overeenkomstige toepassing te verklaren.

Artikel 5.1

Deze bepaling strekt ertoe de regeling van het beroep bij het CBb zoals deze is opgenomen in de Wet tbo 2004 van overeenkomstige toepassing te laten zijn op het beroep op grond van deze wet.

Artikel 5.2

Deze bepaling biedt het CBb, wanneer tegen de uitspraak van de accountantskamer hoger beroep is ingesteld, dezelfde mogelijkheid als de accountantskamer op grond van artikel 4.18, om bij wijze van voorziening de inschrijving van betrokkene tijdelijk door te halen. Indien het CBb besluit de inschrijving van betrokkene bij wijze van voorziening tijdelijk door te halen, dan vervalt deze tijdelijke doorhaling op het moment dat het CBb uitspraak doet op het hoger beroep.

Artikel 5.3

Dit artikel is gebaseerd op de artikelen 8:85 en 8:87, eerste lid, van de Awb.

HOOFDSTUK VI DE TENUITVOERLEGGING

Artikel 6.1

Bij de afweging wie het best kan worden belast met de tenuitvoerlegging van de uitspraken van de accountantskamer en het CBb is de keus gevallen op de accountantskamer. De accountantskamer vormt de spil waarom het tuchtrecht draait. Iedere tuchtzaak wordt bij de accountantskamer aanhangig gemaakt. De accountantskamer is in dit verband op de hoogte van de gegevens van betrokkene. Wij achten de accountantskamer in dit kader het best in staat de tenuitvoerlegging van haar eigen uitspraken en die van het CBb te verzorgen.

Artikel 6.2

Het is niet wenselijk dat een uitspraak reeds ten uitvoer wordt gelegd voordat deze onherroepelijk is. Voor de ernstige gevallen bieden de artikelen 4.18 en 5.2 de mogelijkheid de betrokkene in afwachting van de uitspraak te schorsen.

HOOFDSTUK VII SLOT- EN OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel 7.1

In artikel 3.4.1 wordt bepaald dat de voorzitter, de leden en de secretaris na hun benoeming en voorafgaand aan hun werkzaamheden voor de accountantskamer de eed of de belofte afleggen. In artikel 7.1 is voorzien in de omstandigheid dat de eerste voorzitter van de accountantskamer ook beëdigd dient te worden. Dit zal enkel in dit ene geval geschieden door de president van het CBb. De volgende voorzitters zullen de eed of belofte afleggen ten overstaan van een plaatsvervangend-voorzitter.

Artikel 7.2

Dit artikel strekt ertoe dat de tuchtzaken die op het moment van inwerkingtreding van dit wetsvoorstel aanhangig zijn bij de raden van tucht voor registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten worden overgedragen aan de accountantskamer. De accountantskamer zal deze zaken behandelen op grond van het recht zoals dat voor het tijdstip van inwerkingtreding van dit wetsvoorstel op grond van de Wet AA en de Wet Ra gold.

Artikel 7.4

Aangezien het de verwachting is dat deze wet regelmatig zal worden aangehaald, is in dit artikel een citeertitel opgenomen.

De Minister van Justitie,

De Minister van Financiën,